

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Za ostanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Borba na Ročevskem.

(Iz kočevskega okraja).

Kakor poročata kočevska lističa »Gottscheer Bote« in »G. Nachrichten«, se snuje na Kočevskem »Versändigungs ausschuss«, ker je baje nemštvo v nevarnosti in ker germanizacija ne napreduje tako naglo, kakor si žele naši nemški prijatelji. V odboru bodo zastopniki obeh strank, liberalcev in klerikalcev, in veliki protektor Kočevcev, knez Auersperg, vojvoda kočevski. Ker uživajo Kočevci že vse mogoče predprave in protekcije pri vladi, ako so tudi ločeni na dva kampa, ne vemo, čemu se družijo in kaj hočejo še vse doseči. 16.000 Kočevcev ima popolno nemško gimnazijo, državno obrtno šolo, svojega državnega poslanca, povsod, tudi v občinah z mešanim prebivalstvom, nemške ljudske šole, svojega okrajnega in deželnega šolskega nadzornika, na vseh važnih mestih nemške, germanizujoče uradnike itd. »Mein Lieben, was willst du noch mehr!« Omenjena zveza bode pravi »Germanisierungsausschuss«, kateri bode na narodnem in gospodarskem polju s podvojeno silo delal zoper Slovence. Treba je tedaj, da se mi združimo, da osredotočimo svoje moči in da trdno in pazno stojimo na braniku. Nasproti nemškemu »Volksratu« postavimo slovenski »Ljudski svet« ali »Kočevsko stražo«, katera naj bi obsegala vse tri sodne okraje in imela zastopnike obeh strank. Kočevci žive od Slovencev, od vladne protekcije in od zaradi obširnih posestev na Kočevskem mogočnega kneza Auersperga. Samo od piete kraške zemlje, od laških pomaranč in primorskega kostanja se ne da živeti. Kočevci dobodo od naše visoke vlade, kar hočejo. Naj zahtevajo fakulteto za krošnjarstvo, pa bo tudi slo.

Kako je pa z nami? Mi še meščanske šole nimamo. Ako zahtevamo še tako jasne, v zakonu nam zajamčene pravice, zaovili ves nemški »Volksrat« in se nervozno stresle politična oblast. Dajte nam za slovenske otroke slovenske šole, pustite nam narodno in gospodarsko svobodo. Vi pa poučujte in vzgajajte svoje otroke, kakor vam je drago. Ker je v kočevskem političnem okraju dve tretjini, v kočevskem sodnem okraju pa ena tretjina Slovencev, zahtevamo, da so vsi v Kočevju nastavljeni državni uradniki popolnoma zmožni slovenskega jezika in da ustno in pisмено občujejo z nami

slovenski. To Nemce prav nič ne briga. Ako uradniki obravnavajo z Nemci v kočevskem dialektu ali kitajsko, nam je prav vseeno. Tu naj bode skrb Nemcev, da se razumejo med seboj. V Kočevju se sedaj domalega uraduje vse nemški, spak dravajo in ponemčujejo se slovenska krajevna in lastna imena. Naši slovenski Ošilnici so dali kitajsko obliko »Ossiunitz«, čisto slovenska imena pišejo: Moditz, Sobitz, Sehega itd. Proti takim spakadrankam se moramo odločno upreti in pobijati germanizacijo, bodisi da jo podpira okrajni glavar baron Schönberger ali pa okrajni sodnik Cerstein.

Naše poslance opozarjamo posebno na ponemčeni slovenski občini Drago in Travo, kjer so naši rojaki naravnost brezpravni. Tamkaj vlada knezov borštinar Künzel, nemški nacionalec, in nemška učitelja v Dragi in Travi, katera podpira nemški »Schulverein«. Kar ti može ukrepejo, je vse prav. Podpira jih deželna vlada in okrajni glavar, ako je Peter ali Pavel, in okrajni šolski nadzornik Peerz, kateri z vso vmeno dela za ponemčenje šol. Tako zahteva sedanji sistem. Zvestim in lojalnim Avstrijcem se domoljubje s kleščami trga iz srca. Vse pritožbe in dobrohotne opozoritve ne pomagajo nič. Volitve se potrujejo, razveljavljajo ali zavlačujejo, kakor Nemcem bolj ugaja. Ako naši birokrati v kakem slučaju vidijo, da ves aparat ne pomaga in da ne bodo mogli Slovencev odreči pravice, se dene akt počivat ter se dela po navodilih nekega kranjskega okrajnega glavarja: »Kein Akt ist so dringend, dass er nicht drei Jahre liegen könnte.« Tako se rešujejo slovenske prošnje in pritožbe. Tudi pri nas bi bilo treba Angrijev hlev temeljito posnažiti in staroturške razmere javno razkriti.

Koalicijsko ministrstvo.

Dunaj, 6. januarja. Po poročilih raznih listov se baron Bienenrth in guverner avstro-ogrsko banke Bilinski trudita, da bi prišlo do nove koalicijske v državnem zboru. Baron Bienenrthov načrt je, da bi se imenovalo parlamentarno ministrstvo, ne da bi stranke, katerih pristaši bi vstopili v kabinet, postale ipso fakto vladne stranke. Ministri bi vstopili v kabinet na svojo odgovornost, dočim bi njihove stranke ohranile popolno akcijsko svobodo. Novo ministrstvo bi skušalo izposlovati pri Nemcih in Čehih, da bi odobrili sklicanje češkega deželnega zbora. Po tem projektu bi se češki deželni zbor

sklical meseca februarja. V tem času bi parlament ne zboroval, pač pa bi imeli seje razni odseki. Baron Bienenrth se nadeja, da češke stranke takemu kabinetu ne bodo nasprotovale. Toda ministrski predsednik se v tem moti, zakaj češkim poslancem niti na misel ne pride, da bi se ogrevali za tako sestavljeno parlamentarno ministrstvo.

Vesti o nameravani mobilizaciji.

Dunaj, 6. januarja. Tu so bile razširjene vesti, da namerava vojna uprava radi dogodkov v Srbiji odrediti mobilizacijo vojaštva. Vojno ministrstvo razglasa, da so te vesti popolnoma neutemeljene, češ, da se mobilizacija na noben način ne da izvesti na skrivnem. Rezervisti so se poklicali pod zastavo, ne da bi se to prikrivalo, in tudi mobilizacija se bo odredila, ako bo potrebna, tako, da bo o njej obveščena najširša javnost.

(Če se vojna uprava za svoje odredbe ne boji javnosti, zakaj pa potem oblasti preganjajo z zaplembami časopise, ako zabeležijo tudi najnedolžnejšo vest o vojnih odredbah? Opomba uredništva.)

Dogodki v Srbiji.

Berolin, 6. januarja. Konflikt med Avstro-Ogrsko in Srbijo, ki je nastal vsled govora ministra dr. Milovanovića v narodni skupščini, je poravnal. Ko je večer avstro-ogrski poslanik grof Forgach posetil dr. Milovanovića, mu je le-ta dokazal, da je avtentični tekst njegovega govora drugačen, kakor je bil sporočen na Dunaj. S tem je bil konflikt poravnal.

Dunaj, 6. januarja. Poslanik grof Forgach je zahteval od ministra dr. Milovanovića pojasnila zaradi tega stavka v njegovem govoru: »Prvi korak Avstro-Ogrske na Balkanu je bil, da je napravila narod dveh srbskih dežel za sužnje.« Službeno besedilo tega stavka pa se glasi: »Prvi korak Avstro-Ogrske na Balkanu je bil, da je zarobila narod dveh srbskih pokrajin«, kar se pravi toliko, da si ga je podvrgla.

Zemun, 6. januarja. V Belgrad je te dni dospelo več srbskih vstajskih vojevod iz Makedonije, da se udeležijo posvetovanj odbora za narodno obrambo. Sekcijski načelnik ministrstva zunanjih del dr. Spalajković je pri teh posvetovanjih naznanil, da se v kratkem pošlje na Drino 2000 prostovoljcev (?). Prostovoljci ne bodo nosili uniform, marveč narodno nošnjo. Vrhovno poveljstvo nad temi prostovoljci bo v rokah treh vojevod iz Makedonije.

Belgrad, 6. januarja. Ruska državna konjarna je podarila Srbiji 1000 konj v vojne svrhe.

Belgrad, 6. januarja. Kraljev brat princ Arzen se vrne iz Pariza in bo imenovan za konjeniškega generala.

Belgrad, 6. januarja. Bivši minister Protić odpotuje v Petrograd, da poroča tamkaj o najnovejših korakih Srbije in o sklepih narodne skupščine glede bosanskega vprašanja.

Novi sad, 6. januarja. »Zastava« javlja, da so na železniški postaji v Indiji zadržali neko sumljivo, na priorja samostana v Ravenici v Sirmiji naslovljeno pošiljatev. Eden izmed zabojev se je slučajno odprl in našli so v njem orožje in streljivo. Na to so odprli še druge zaboje, v katerih je bilo tudi orožje. Priorja v samostanu so aretirali.

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 5. jan.

V torek se je vršila prva redna seja občinskega sveta ljubljanskega v tekočem letu. K točki I. in II. dnevnega reda: Župan odgovori sejo, konstatira sklepčnost, imenuje overovateljem zapisnika občinskega svetnika Dimnika in L. Kozarja, poroča, da sta občinski svetnika Franchetti in dr. Triller opravila svojo odsotnost ter nadaljuje:

»Zadnji čas so došla iz južne Italije in Sicilije poročila o strahovitih katastrofi, ki je zadela te dežele, poročila, pri katerih zasnuje človeku kri. Ta potresna katastrofa je gotovo ena največjih, ako ne največja, kar jih pozna zgodovina in zahtevala je najmanj 80.000 človeških žrtv. Izpčetka so bila poročila o človeških žrtvah še strašnejša, a sedaj vendar dohajajo vesti, da število žrtv ni tako visoko. Materialna škoda je ogromna. Sočutje s prizadetimi je splošno, posebno pa vemo mi, ki smo bili svoj čas sami prizadeti po enaki nesreči, upoštevati človekoljubje v taki priliki, in sem zato, da dovolimo prispevek za ponesrečence. Gotovo smo vsi zato, da se dovoli čim največji prispevek, ali žal, smo v težkih finančnih razmerah, da nam je dovolilo večjega zneska nemogoče. Vemo pa, da bo vsak, tudi najmanjši dar radovoljno sprejet, in gotovo je tu na mestu izrek sv. pisma, da je vinar uboge vdove več vreden, kakor pa bogatini talenti. Predlagam, da dovolimo za ponesrečence znesek 1000 kron, ki naj se izroči odboru, kateri se ustanovi v Ljub-

ljani za nabiranje doneskov v korist po potresni katastrofi prizadetim.« (Dobro!!)

Predlog je bil sprejet soglasno. Župan naznani, da je prejel letno poročilo društva »Rdečega križa«.

K zapisniku predzadaje seje pripomni župan, da bo z ozirom na nujno potrebo vendarle treba v letošnjem letu določiti znesek 800 kron za direktno telefonično zvezo »Mestnega doma« s čuvajnico na Gradu, da siračno se je ta znesek nameraval postaviti v proračun za prihodnje leto. Ta vsota se torej postavi v letošnji proračun. — Nato se odobrita oba zapisnika zadnjih dveh sej.

Nujni predlog je priglasi občinski svetnik dr. Tavčar z ozirom na vikanje nemškega »Volksrata« v naše justične zadeve. Nujnost se prizna soglasno. V meritorni razpravi govori dr. Tavčar:

»Slavni občinski svet! Od nekdanj se nam je kazala justična uprava silno sovražno, sovražno in pristransko. Justični minister Klein je sicer sladko govoril slovenskim poslancem in se čudil, če je čul njihove pritožbe, ali bil ni nič boljši, kakor njegovi predniki, Pitrejši ni nič boljši od Gleispacha, navajali je celo vrsto nemških funkcionarjev na Korško in Stajersko, katero se sedaj že smatra za nemško posest. V zadnjem času pa smo videli, da se je justična uprava tudi glede justičnega aparata na Kranjskem postavila na isti temelj, da vidi tudi v Kranjski »deutsches Bundesland«, da so Nemci začeli tudi strašiti na Kranjskem. In justično ministrstvo tudi nič ne skriva. Nemški »Volksrat« je justični minister za Kranjsko, kar ta namigne, se potem zgo-di v Graden in na Dunaju.

Zadnji čas se je zgodilo nekaj, kar bi sicer ne vzbujalo pozornosti. Navada je, da vodi posle okrajnega sodnika v Ljubljani svetnik deželnega sodišča. Zgodilo se je že večkrat, da je bil po nekaterih letih tak okrajni sodnik zopet prestavljen nazaj k deželnemu sodišču, kjer je imel manj odgovoren posel. Ne da se tajiti, da je justična uprava upravičena narediti tako izpremembo in reči: sedaj pridite nazaj, pride namestnik. Če se to izvrši iz službene potrebe, potem ne more nihče ugovarjati. Sedaj pa je svetnik Einspieler premišlen od okrajnega k deželnemu sodišču. Seveda so se ob tem premišlenja pobudile slutnje, da svetnik Einspieler ni bil premišlen, ker si je sam želel priti nazaj k gremiju, temveč, ker je bil preveč znan kot dober Slovenec, kar ni bilo všeč gospodi v Graden in na Dunaju. Ta sumnja je bila popol-

LISTEK.

Knjigovodstvo.

Red je zlasti v trgovini predpogoj uspešnemu delu. Kjer ni reda, tam je plodonosno delo sploh nemogoče. Te vsakdanje resnice so že starodavne, a vendar je še danes mnogo ljudi, ki tega ne uvidevajo, celo mnogo ljudi, ki imajo obsežne kupčije in vsako leto velik promet, pa si vse zapisujejo v kake notese ali pa celo s kredo na vrata, namesto da bi skrbeli za pravilno knjigovodstvo. Zdej je v zalogi trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani izšla v slovenskem prevodu knjiga, ki jo je pozdraviti z največjim veseljem. To je »Knjigovodstvo za dvorazredne trgovske šole«. Delo je spisal v nemškem jeziku priznani strokovnjak Josip Gasteiner. Nemška knjiga se rabi v vseh dvorazrednih trgovskih šolah in služi tudi zasebnemu študiju, ker je jako pregledna in lahka umljiva, pa vendar natančna. Slovenski prevod, ki ga je oskrbel Ivan Volc, je točen in pisan v lepem, pravilnem jeziku. Knjiga obsega naslednja poglavja:

A. Uvod: Pojem in namen knjigovodstva. — Zakonska določila glede trgovskih knjig. — Razlaga najobičajnejših knjigovodstvenih izrazov.

B. Enostavno knjigovodstvo: Teorija enostavnega knjigovodstva. — Popis imovine. — Blagajniška knjiga. — Dnevnik. — Glavna knjiga. — Pomožne knjige. — Zaključek knjig (letni zaključek).

C. Knjigovodstvo v trgovinah na drobno.

D. Dvostavno knjigovodstvo: Teorija dvostavnega knjigovodstva. — Najvažnejši računi. — Blagajniška knjiga. — Prvopisna knjiga. — Glavna knjiga. — Mesečni zaključek. — Letni zaključek. — Otvoritev glavne knjige. — Dnevnik. — Knjiga tekočih računov. — Tekoči računi: I. nadaljevalni način. — II. povratni način. — III. stopnjasti način. — Zaključek čekovnih računov pri poštni hranilnici.

E. Enomesečni kupčijski načrt za trgovino s kolonijalnimi blagom na debelo in na drobno. Vknjižba po načelih enostavnega knjigovodstva. — Vknjižba po načelih dvostavnega knjigovodstva.

F. Vknjiževanje deviz in efektov: Vzorec skontra o devizah. — Vzorec skontra o efektih. — Regi-

ster o kupčijskih slučajih, podvrženih prometnemu davku od efektov.

G. Javna trgovska družba. H. Opravniško in konsignacijsko podjetje: Opravniški nakup. — Opravniška prodaja.

I. Odpravniško podjetje: Priročna knjiga o voznini. — Priročna knjiga o frankaturi in povzetju. — Odpravna knjiga.

K. Amerikansko knjigovodstvo: Dnevnik — glavna knjiga.

L. Kupčijski načrti za vknjiževanje po načelih enostavnega in dvostavnega knjigovodstva: I. Dvome-sečni kupčijski načrt za trgovino na debelo, spojeno z nadrobno trgovino. — II. Dvome-sečni kupčijski načrt (Zaključek pri trvdki posameznega trgovca. Predaja podjetja in zaključek pri javni trgovski družbi). — III. Trimesečni kupčijski načrt za blagovno, bančno, opravniško in odpravniško podjetje (javna trgovska družba) na Dunaju.

Cena v platno vezani knjigi, ki ima 300 strani, je 4 K 50 vin., po pošti 30 vin. več. Dobiva se v »Narodni knjigarni« v Ljubljani.

Knjigo priporočamo jako toplo. Pogrešali smo tako delo že dolgo in ker je potreba zahtevala, da se izda, je pričakovati, da bo občinstvo pridno segalo po tej knjigi.

Janove skrivnosti.

Spisal Milan Pugalj.

I.

Jakob Novak, trgovec in posestnik iz Zaplotja, se pelje s svojo družino in v svoji prostorni družinski kočiji na uro oddaljeno postajo. V obraz je rdeč in gladko obrt, na glavi ima rjav širokokrajen klobuk s podolgovato štulo, izpod krajevcev gledajo kratko pritrženi, zamolklo sivi lasje, oči so svetlorjave in bistre, nos močan in nalahko upognjen, ustne ostro zarežane, nekako resne, skoro trpke. Čokat je in širokopleč, upognjen je naprej, desno dlan upira od koleno, z levega sega po debeli, zlati verižici in po enaki uri, ki je velika in močna in na glas tiktaka. Tik njega na levi sedi soproga, ki je drobna in suha, njej nasproti petletni sinček Milček in poleg njega nasproti očetu edina hčerka Katinka. Mati ima na glavi črno in svileno šerpo, hči bel slammik z rdečimi rožami, Milček je gologlav in kodrolas, v majhnih rokah drži zelen okro-krajen klobuček in popravlja za trak dolgo fazanovo pero, ki se je bilo med naglo vožnjo in sredi vetra povesilo.

Lep poletni dan se širi naokrog, kakor sneg bela cesta se vije v solu-

eu sredi polj in travnikov, po njivah na desni in levi delajo kmetje in kmetice, obstajajo, pozdravljajo oddaleč počasi in okorno. Ozračje je čisto, nebo brez oblaka in skoro mlečno-belo, semintja švigajo pod njim lahkokrile ptice, včasih visoko, včasih nizko, da bi je prijel z iztegnjeno roko. Mesec junij je v deželi, zaradi mnogega dežja, ki je padel vse do zadnjega časa, še ni nastopila vročina, toplota, ki jo širijo naokrog solnčni žarki, je baš ugodna in prijetna.

Velika in stara, nekoč črna, a zdaj nekoliko umazano siva kočija se vzpenja v klanec, dolgoropa in monovrata vranca hrskata pred njo, kimata z glavama in jačje zapikata podkve v trdo cesto, stari hlapec Jošt, ki sedi spredaj na vozu z vajeti in bičem v rokah, jima prigovarja, naj bi se ne trudila bogve kako, ker je še časa na dolgo in široko.

»Ob petih popoldne pride vlak« — govori gospodar. »Natanko ob petih. Zdej je še časa pol ure!«

Vsi so zamišljeni, nihče ne odgovori, samo Milček je brezskrben in kratkočasen. Zdi se mu, da je dobro naravnal fazanovo pero, zato ga pokaže očetu in povpraša za njegovo sodbo.

»Ali dobro stoji, pogledaj!« — »Dobro!« pravi oče in tudi mati in Katinka prikima. »Dobro jelo!

noma utemeljena, in to je dalo povod, da se pečam s to nepravilno, deklaratno zadevo, pri kateri je imel svoje prste zraven nemški »Volksrat« za Kranjsko. Dr. Eger je v svojem znanem nepolitичnem, nepredvidnem, bahavem govoru poleg drugih nesposobnih stvari, česar se gotovo že kesa danes, govoril tudi o premeščenju Einspielerjevem, ki še ni bilo izvršeno, ter označil to kot politično pridobitev nemške stranke na Kranjskem, da je Einspieler odstavljen od vodstva okrajnega sodišča ter premeščen h gremiju kot namestnik prisednika kazenskega sodišča. To premeščenje je torej, kakor kaže dr. Egerjevo lastno priznanje, politična koncesija kranjskim Nemcem, torej stvar popolnoma politične narave. Z vso odločnostjo je temu treba ugovarjati, da bi se nemški »Volksrat«, ki nima pri sodišču pravih ni opravičiti, vtikal v zadeve naših sodišč. Z vso odločnostjo zavračamo to pristno avstrijsko specialiteto, da se trese Pitreich, da se trese ministrstvo pred nekim Egerjem, da bi bila justična uprava dekla nemškega »Volksrata«. Umljivo je, da so take razmere razburile vso slovensko javnost, ker jo morajo razburiti, in takih razmer ne bomo trpeli nikdar. Predlagam, da občinski svet izreče svoj ugovor proti temu, da bi bila justična uprava dekla nemškega »Volksrata« in da pooblasti župana, da ta ugovori priobči justičnemu ministrstvu. Predlagam sledečo resolucijo:

»Mestni svet, ki se je iz govora dr. Egerja prepričal, da se justična uprava na Kranjskem pokori diktatom nemškega »Volksrata« in da na ljubo tej brezpomembni korporaciji še celo slovenske sodnike premešča, ugovarja najodločneje takemu postopanju justične uprave ter nalaga svojemu županu, da o tem protestu obvesti c. kr. justično ministrstvo.«

Resolucija je bila sprejeta soglasno ob splošnem odobranju.

III. Poročila personalnega in pravnega odseka. — Poročevalec Plantan poroča o samostalnem predlogu obč. svetnika Frančeti-ja glede slovenskega dopisovanja obrtnim zadrugam. V utemeljitvi predloga se poudarja, da na podlagi novega obrtnega zakona prihaja obrtnim, strokovnim, oziroma kolektivnim zadrugam, posebno novo ustanovljenim, leto za letom več dopisov od oblasti, posebno od trgovinskega ministrstva in ministrstva javnih del. Vsi ti dopisi pa so sestavljeni v nemščini in večinoma imajo potem podrejene oblasti nalogo, da prevajajo te nemški dopise v slovenščino, ali pa jih dostavljajo zadrugam naravnost v nemškem izvirniku. Oboje je vredno obsoje, kajti večinoma pri zadrugah ne razumejo nemški, in dopis je potem nerazumljiv, prevodi podrejenih oblasti pa so nedostadni, ravno tako nerazumljivi, ker opravljajo posel prevajanja največkrat uradniki, ki niso dovolj zmožni slovenskega jezika. Ministrstvo naj dopisuje slovenskim zadrugam slovenski, če pa nima za slovensko dopisovanje zmožnega osebja, naj ga pa namesti. Predlog zahteva izključno le slovensko dopisovanje, v prvi vrsti pa od deželne vlade. — Odsek predlaga, da se sprejme predlagana resolucija, zahtevajoča, da višje oblasti odgovarjajo obrtnim zadrugam v vseh obrtnih zadevah na vse slovenske vloge v slovenskem jeziku.

Občinski svetnik Kozak toplo priporoča sprejem predlagane resolucije, ker zadruga res bridko čuti

nedostatke nemškega dopisovanja. — Sprejeto.

2. Poročilo o prošnji »Slovenske filharmonije« za delegovanje treh občinskih svetnikov v njen odbor — odpade.

3. Prošnja Marije Kosove, vdove po bivšem mestnem vrtnarju Francu Kosu, da bi se njej prepustila njenemu rajnemu možu podeljena pa ne izplačala jubilejna ustanova v znesku 100 K, — se ugotovi. Poročevalec dr. Majaron poudarja, da je prosilka stara 78 let in da živi v toliki bedi, da ne more plačati niti pogreba po svojem možu, kateremu je bila ustanova podeljena, a ne izplačana, ker je medtem umrl.

IV. Poročila finančnega odseka. — 1. Odobri se proračun mestnega ubožnega zaklada za leto 1909. s 119.982 K potrebnim in 54.151 K pokritja, torej primanjkljajem 65.831 K, za kar je treba izrednega pokritja.

2. Proračun zaklada meščanske imovine izkazuje 56.571 K potrebnim, 56.735 K pokritja, torej prebitka 164 K — Sprejeto.

3. Proračun mestnega loterijskega posojila izkazuje 183.410 K 65 vin. pokritja, potrebnim pa 137.818 kron 99 vin., torej prebitka 45.591 K 66 vin. Prebitek je za približno 3700 kron manjši od prejšnjega leta, vzrok temu pa je, da so bili dvigujeji skoraj vsi glavni dobitki in da se je investirala velikanska vsota za vodovod. — Sprejeto.

Proračun amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila s potrebnim 1.500.485 K in ravno tolikim pokritjem — se odobri.

4. Josip Puh, posestnik na Emonski cesti je imel dosedaj kot mešar v najemu majhno parcelo mestnega sveta, ki ni uporabna za stavbo, za najemnino 10 K. Svet meri 359 1/2 m² in Puh je ponudil, da kupi ta svet po 7 K za m². Župan je priporočal odstop tega sveta po 12 K za m², odsek pa predlaga ceno 8 K. — Sprejeto.

5. Neki nadporočnik je službeno prišel v Ljubljano ter se nastanil v »Unionu«, ni pa prišel na magistrat, da se mu nakazuje stanovanje. Uprava »Uniona« zahteva 59 K 70 vin. stanarine in c. kr. štacijsko poveljstvo je prosilo, da bi mestni svet izjemoma naknadno dovolil pokritje te vsote. Poročevalec predlaga načelno odklonitev te prošnje. — Sprejeto.

6. Družba sv. Cirila in Metoda je dobivala dosedaj redne podpore letnih 1500 K. Poročevalec priporoča dovolitev enakega zneska. — Sprejeto.

7. Trgovskemu gremiju se dovoli podpore za gremijsko loterijsko šolo 500 K.

8. »Bolniškemu in podpornemu društvu pomožnih in zasebnih uradnikov« se dovoli letna podpora 100 K.

9. »Podpornemu društvu za slovenske visokosolce na Dunaju« letne podpore 200 K — Sprejeto.

10. »Zavodu sv. Nikolaja v Trstu« se dovoli izredne podpore 100 kron.

11. »Slovenskemu plantinskemu društvu« se dovoli z ozirom na njegovo jako uspešno delovanje na narodnem in narodno-gospodarskem polju redne podpore 600 K, izredne pa 400 K.

12. »Deželno podporno društvo za bolne na pljučih« je prosilo letne podpore 1500 kron, ker pa finančne razmere niso ugodne, se dovoli le 500 K, kakor lani.

govoril z mano, z mojo hčerjo, s prijateljem in sosedom, ki ga je slučajno posetil. In dobre volje je bil včasih, smejal se je, pošalil. Zdaj, pomislite, se je nenadoma izpremenil. Resen je, vedno nekako pobit, kakor umorjen od skritih in nejasnih skrbi, mene in moje hčerke se vedoma izogiblje, če začuje na hodniku prijateljeve stopinje, zaklene duri, molči in se ne oglasi trkanju. In noči prečuje. Luči ne ugane vso noč, sam sloni v postelji, glada predse, govori semintja celo uro.

Tako je pisala gospodinja in mati premljube, gleda vse to pred seboj kakor nekakšno megleno uganiko, nekako nerazrešljivo in važno vprašanje, ki ga treba nemudoma rešiti. Tudi njen soprog, njegov oče, hodi zadnje dni doma sam po sobi, poglablja se v razmotrivanja, ukrepa to in ono, hoče si vse pojasniti in raztolmačiti, pa si ne more. In se tolaži: čakajmo, pravi, le čakajmo tako dolgo, da ga vidim, da se z njim pogovorim, pogledam in pregledam nekoliko njegove misli! Takrat se pokaže: tako ali tako. Tudi Katinka misli na brata, ali ona ničesar ne razume. Očetovo in materino skrbno in nekako plašno govorjenje se ji zdi nepotrebno in nezapodljivo. Gospodinja je pisala, da Jan ne spi ponoči, ne ugaša luči, sloni v postelji in čuje. To vse skupaj ni nič nena-

13. Šolski odbor za ustanovitev in vzdrževanje kuharske šole, ki bi trajala 5, in gospodinjinske šole, ki bi trajala 3 mesece, in so letni stroški proračunjeni na 10.000 kron, je prosil enkrat za vselej podpore 8000 K in potem redne letne podpore. Župan je izjavil, da je proti podelitvi podpore, ker že obstoji gospodinjinska šola in bi se lahko s to sklopila nameravana kuharska šola. Odsek predlaga, da naj se prošnja za sedaj popolnoma odbije, toda ne načeloma, temveč do tedaj, da se v isti zadevi izreče tudi dežela in ministrstvo javnih del. — Sprejeto.

14. »Elizabetna otroška bolnica« je prosila v nemški prošnji za zvišanje redne letne podpore, češ, da se je obisk v bolnici povečal in da se je vse podražilo. V bolnici pa da je 96% slovenskih otrok. Župan je predlagal, z ozirom na neugodne finančne razmere navadni prispevek 1000 K. Obč. svetnik dr. Orazen je že lani grajal, da se seje upravnega odbora te bolnice vrše v — kazini ter zahteval, da naj se vrše na nevtralnih tleh. Župan je nato ponudil upravni odboru za nje prostor na magistratu, a odbor se ni oziral na to, temveč še vedno sklicuje seje v kazino. Odsek predlaga podpore 1000 kron, obenem naj se pa izreče obznanje, da upravni odbor bolnice ni respektiral želje, da se vrše seje na nevtralnih tleh, in županove ponudbe, župan pa naj to pismenim potom sporoči vodstvu bolnice. — Sprejeto.

15. »Deželna zveza za povzdigo tujskega prometa« je prosila podpore za gostilničarski tečaj, katerega stroški so proračunjeni na 4000 K. C. kr. obrtni pospeševalni urad je dovolil podpore 1500 K za učitelje, ki pridejo z Dunaja, trgovska in obrtna zbornica je dovolila 800 K, gostilničarska zadruga pa 200 K, da bi torej še manjkalo 1500 kron. V smislu županovega poročila predlaga odsek podpore 500 K.

Obč. svetnik pl. Trnkoczy je z ozirom na veliko važnost tega tečaja za tujski promet toplo priporočal, da bi se dovolilo vsaj 800 K podpore. Enako se izreče tudi obč. svetnik Turk. Poročevalec občinski svetnik Milohnoja poudarja, da z ozirom na sedanje finančno stanje ni mogoče dovoliti večjega prispevka. Župan je mnenja, da je podpiranje tega tečaja gotovo glavna stvar dežele, ki bo gotovo dovolila tudi izdaten prispevek. — Sprejme se odsek predlog (500 K).

16. »Filharmonische Gesellschaft« dobi, kakor dosedaj redne podpore 400 K.

17. Prošnja »Slovenske filharmonije« za letno in izredno podporo se odstavi z dnevnega reda, ker bo občinski svet razpravljal o njej pri glavnem proračunu. (Konec prihodnjic.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. januarja.

— **Kranjski deželni zbor.** Na dnevnem redu jutrišnje seje, ki se začne ob 10. dop. so med drugimi naslednje točke: Objava novoizvoljenih poslancev; dopolnilne volitve v deželni odbor; volitev disciplinarnega odseka; volitev peticijskega odseka; poročilo o dopolnilnih volitvah in naznanila deželnozbornskega predsedstva. — Deželni odbor je pripravil celo vrsto predlog, največ seveda proračunov in računskih sklepov posamičnih zakladov, katere predloge se izroče pristojnim odsekom.

ravnega. Tudi ona vendar pogostokrat ne zatise vso noč očesa, ker jo boli glava in ne more spati. In luč pusti goreti, da je ni strah, da ji ni dolgčas. Ne brat Jan, domači ljudje so se ji zdeli neumljivi in čudni in tista tuja in nemška gospodinja.

Kotiča se je spustila po holmu navzdol, dolgorepa vranca sta tekla spredaj in tako naglo prestavljala tanke in vitke noge, da so hitrim kretanjem komaj sledile oči, hlapec Jošt je ohlapno držal vajeti in gledal z veliko zadovoljnostjo in dopadajenjem na okrogle in gladke boke njemu v oskrbo pripuščeni konjičev, družina na vozu je molčala, gledala zamišljeno po okolici, ki se je na tistem mestu nižala in spuščala polagoma proti zeleni in široki reki, tekoči naglo in šumeče spodaj v dolini, vzgubljajoči se za vzbočenim begovjem, za grmičjem in nizkim, slabotnim in starikavim drevjem.

Naglo, kakor bi jih nosile ptičje peroti, so dospeli v dolino, zavili proti mostu, oddrdrali preko njega naravnost dalje po široki cesarski cesti proti postaji, ki je stala vsa v zelenju in v rdečih rožah sredi ravnice.

»Ustavi!« — je velel gospodar, Jošt je napol vajeti, nekako globoko je poživljal nad konjema, ki sta potiskala glavi nazaj, grizla uzdi in strigla po zraku s konjičastimi in razposajenimi uhliji. (Dolge prihodnjic.)

— **Slovenski Slovenki** V nedeljo, 10. januarja 1909, ob polni uri dopoldne se vrli v veliki dvorani hotela Union velik manifestacijski shod za slovensko vseučilišče. Na tem shodu hočemo protestirati proti nemiselnim razmeram, ki so zavladale v sadnem času na avstrijskih nemških vseučiliščih, proti terorizmu nemško-nacionalnega burževstva, proti pristanskemu postopanju akademskih oblasti, manifestirati za slovensko vseučilišče v Ljubljani in proti laškemu v Trstu; zahtevati takojšnjo ustanovitev slovenske pravne fakultete in Ljubljani in kot provizorijsko popolnega slovenskega vseučilišča državne štipendije za slov. docente. Shod bo imponentna manifestacija Slovencev in Ljubljani. Zato vsi do sadnjega na shod!

— **Izpremembe pri dež. sodišču.** VI. senat (v kazenskih zadevah za gorenske sodne okraje in Ljubljano): predsednik dež. sod. svetnik Vedrnjak, namestnik sodni svetnik dr. Boschek (Nemec); člani sod. svet. Einspieler, dr. vitez Luschan (Nemec); Boschek (Nemec); namestniki sod. svet. Hauffen, (Nemec); sodnika dr. Kaiser, (Nemec); dr. vit. Grasselli. — VII. senat (v kazenskih zadevah za notranjske sodne okraje): predsednik dvorni svetnik Pajk (Nemec); namestnik sod. svetnik Vedrnjak; člani sod. svetnik dr. vitez Luschan (Nemec); člani sod. svet. dr. Boschek (Nemec); Einspieler; dr. vit. Luschan (Nemec); namestniki sod. svet. dr. Toplak; sodnika dr. vit. Grasselli in dr. Kaiser (Nemec). — Vzklicni senat: predsednik dvorni svetnik Pajk (Nemec); namestnik sod. svetnik Vedrnjak; člani sod. svet. Vedrnjak; dr. vit. Luschan (Nemec); dr. Boschek (Nemec); namestnika sod. svetnik dr. Toplak in Hauffen (Nemec). — Svetovalstvena zbornica: predsednik dvorni svet. Pajk (Nemec); namestnik sod. svetnik Vedrnjak; člani dež. svet. Vedrnjak; dr. vit. Luschan (Nemec); dr. Boschek (Nemec); namestnika sod. svet. Hauffen (Nemec) in Einspieler.

— **Nečuvnost Dr. Eger** je na zadnjem shodu dne 27. decembra l. podal med drugim tudi tukajšnji zemljkniški urad okrajnega sodišča češ, da zapisuje celo z nemškimi strankami slovenske zapiski »so dass eine Abstellung derartigen Verhältnisse gegen Gesetze und Verordnungen unbedingt verlangt werden muss.« S tem napadom je hotel dr. Eger dognati, da celo z nemškimi strankami nečje sestavljati nemških zapisnikov, ter jim vsiljuje slovenske. In vendar je vse, kar je govoril, le pesek v oči. Zemljkniški urad — in tega ni treba poudarjati — ne dela nobene politike. Da bo občinstvo spoznalo nemške nadutze, — evo pojasnila, katerega smo dobili iz zanesljivega vira. Leta 1907 prišla je neka nemška stranka k zemljkniški knjigi ter prosila, da se naj vzame njen zemljkniški predlog na zapisnik. Če tudi tisti dan ni bil uradni dan, in tedaj zemljkniški vodja ni bil zavezan, sprejeti na zapisnik, in če tudi se je stranka tu oglasila še le po 4. uri popoldne, je zemljkniški vodja vendar iz gole prijaznosti stranki storil to uslugo, ter vzel njen predlog na zapisnik. Prašal je strank, če želi slovenski ali nemški zapisnik, na kar je stranka rekla, da ji je to vse eno. Nato se je zapisal z njo slovenski zapisnik. To je suho dejstvo. Zemljkniški vodja je tedaj postopal popolnoma pravilno. Namen dr. Egerjev je prozoren! — Blatiti in denuncirati poštene slovenske uradnike, ki storijo, — kakor v tem slučaju več kakor svojo dolžnost. Badovedni smo, če bo dr. Eger dal zadoščenja zemljkniškemu vodji g. Čeršku.

— **Nepričakovano najnovejši odlok c. kr. dež. šolskega sveta.** Prejeli smo in objavljamo: Savnemu uredništvu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. — Z ozirom na dnevno vest v št. 3. dne 5. januarja 1909, Vašega cenj. lista: »Nepričakovano najnovejši odlok c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko — silovit udelec za uboge starše«, blagovolite vzeti resnično in ljubo na znanje, da sem jaz poročevalec o prošnjah za oproščenje od plačevanja šolnine, oziroma za odložitve plačevanja šolnine učencem prvega razreda srednjih šol. Očitanja torej ne zadevajo gosp. deželnozbornskega svetnika viteza Kalteneggerja ampak mene. Sicer pa po mojem prepričanju niso osnovana. S spoštovanjem Fr. Hubad, c. kr. dež. šolski nadzornik.

— **Iz učiteljskih krogov** se nam piše: Ker so po ponedeljkovem shodu jako različna mnenja med ljudstvom, kakor tudi med nekaterimi učitelji, zato je potrebno nekako pojasnilo. Do sedaj so bila vsa učiteljska društva, koja so v »Zvezi«, nekaj privsek narodno napredne stranke. Kdor je bil član kakega društva, je moral biti pristal nar. napr. stranke in je

tudi moral za njo agitirati. V plačilo sa to so pa učiteljska društva sabevala, naj da narodno-napredna stranka njenemu načelniku deželnozbornski mandat, ker je S. L. S. dal načelniku »Slovenske zveze« deželni in državnozbornski mandat akojavno pri njih stranki ni niti deseti del vsega učiteljskega. Ker so pa razni pristali na nelep način odklonili načelniku učiteljskega kandidaturu, zato je bilo učiteljsko prisiljeno se oficijalno izjaviti, da njih organizacija ne pripada več nar. napredni stranki. Ker je pa učiteljsko odločno izjavilo, da ne pristopi k nobeni drugi stranki, zato je nerazumljivo, kako more »Slovenec« pisati, da mora sedaj vsak učitelj pristopiti k »Slomskovi zvezi«, ali pa k socialnim demokratom. To je naravnost nesmisel. Učiteljska zveza je sedaj samo stanovska organizacija, torej imajo v nji prostor pristaji vseh strank, ker bo zveza skrbela odsele samo za stanovske koristi in za izobrazbo ljudstva. Vsak učitelj za svojo osebo pa lahko pripada k tej ali oni politični stranki, to od sedaj naprej nikogar nič ne briga. Tako imajo urejene svoje stanovske organizacije tudi drugi stanovi in tako je tudi prav. Po veliki večini bo učiteljsko ostalo še pri narodno-napredni stranki, ker se politično prepričanje pri značilnih moreh ne preminja kakor kaka suknja, ali to je od sedaj naprej vsakega posameznika privatna zadeva. Seveda bodo morali izostati v »Narodu« članki kakor je bil sobotni, ker drugače tudi za posameznika ni prostora v stranki (Opomba uredništva. Ta dopis tiskamo brez spremembe, ker dajemo svobodno besedo v našem listu tudi učiteljsvu, kadar jo hoče imeti.)

— **»Slovenec«** je v torek 5. januarja prinesel notico, v kateri je pavšalno sumnil varnost gospodarskih zavodov ki so v naprednih rokah. Na prošnjo »Zveze slov. zadrug« je župan Hribar kot predsednik narodno napredne stranke danes uradno povprašal vodstvo S. L. S. ali želi, da se zopet vname take vrste boj na veliko veselje Nemcev. Uredništvo »Slovenca« nas je danes obvestilo da je predmetna notica prišla pomotoma v list.

— **Vitez Oskar Kaltenegger** je velik prijatelj ljudskošolskih učiteljev. Pred par leti je prišel k njemu učitelj v fraku, cilindru in v beli kravati ter ga prosil za nadučiteljsko službo v N. Gospod vitez je mislil, da ima v osebi elegantno oblečena moža pred seboj kakega sodnega svetnika in mu je ponudil — čudno, — stol. Ko je pa dotičnik povedal, da je učitelj, se je g. Oskar tako trdo vsedel na svoj stol, da je pokazal pete kvišku, prošnjaka pa nahrlil. — G. Oskar ima sploh učitelje neizrečeno rad. To pa izvira od tod, ker je bila njegova žena tudi učiteljica. Ko je bil kot okr. glavar imenovan za referenta c. kr. dež. šol. sveta, je rekel neki okr. glavar tamonjemu c. kr. okr. šolsko-mu nadzorniku: »Wehe euch!« Nadzornik je pa glavarju mirno odgovoril: »Ich wüßte nicht warum!« Upajmo, da s Schwarzem izgine s pozorišča tudi naš ljubi Oskar.

— **Javni shod v Idriji** se vrši v soboto 9. t. m. ob 8. zvečer v pivarni pri »Črnem orlu«. Na sporedu so idrijske občinske zadeve in ustanovitev tretjega deželnega nadzornika na Kranjskem. Z ozirom na važnost dnevnega reda se pričakuje polnoštevilne udeležbe.

— **Nerazumljivo postopanje.** Predstojnik okrajnega sodišča v Skofji Loki g. Sumner je sicer naroden mož, a vendar ne dovoljuje, da bi se dvignil v »Kranjski hranilnici« naloženi denar varovancev. To je pač čudno in docela nerazumljivo postopanje. Če varuh nima več zapužanja do »Kranjske hranilnice«, kako ga more nadvaruška oblast siliti, da mora vzlic temu puščati v tem zavodu denar varovancev.

— **Kranjska deželna vlada,** uči se na Koroškem! Vsakomur je še v živem spominu divja gonja za dvojezične napise na krajevnih tablah na Kranjskem. Okrajna glavarstva so se pri tem sklicevala na neko zastarelo naredbo deželne vlade, ki zahteva dvojezičnost pri takih napisih. Mi smo takrat navajali, da taka naredba za Kranjsko ne more držati, ker so na Štajerskem, posebno v Savinski dolini občine, ki imajo samo slovenske napise. A sedaj pridemo še z značilnejšim dokazom. Koroška je tista slovenska pokrajina, kjer ima slovenščina najmanj pravice. In vendar so na Koroškem slovenske občine, ki imajo samoslovenske napise, ne da bi jih bila dosedaj deželna vlada prepovedala. Taka napisa sta n. pr. na krajevnih tablah v Glinjah in v Zadolah (Zdole) medborovniške občine. In kar je dopustno v pomembni Koroški, bi naj ne bilo dovoljeno v popolnoma slovenski Kranjski? Koroška deželna vlada molče pusti samoslovenske napise, ker bi sicer morala priznati, da so za Koroško predpisani dvojezični napisi.

Tržaški namestnik in nedeljske demonstracije v Trstu. Poročali smo, kako se je na nedeljskem shodu Narodne delavske organizacije v Trstu prvič hudo napadalo tržaškega namestnika princa Hohenloheja in se proti njemu demonstriralo, ker se je bila po Trstu raznesla vest, da je on valed pritiska socialdemokratov in komore vplival na paroplovno društvo „Dalmatia“, da je leta prelomila že pravnoveljavno sklenjeno pogodbo s slovenskimi delavci. Takoj v ponedeljek je pa dobil poslanec dr. Rybář od gosp. namestnika pismo, v katerem ga vabi, naj takoj pride k njemu, da se pojasni, kaj se je pravzaprav godilo v nedeljo ti skrajno neljubi prizori proti njemu. Dr. Rybář je šel k namestniku in mu povedal, da je predsednik delavskih združenj dr. Čimadori izrečno izjavil, da je bila pogodba „Dalmatia“ razveljavljena le na odločno zahtevo namestnika. Gospod namestnik je z začetkom denjem sprejel to poročilo dr. Rybářa in odločno izjavil in zadržal, da sta pač prišla k njemu poslanec Pagnini in dr. Čimadori ter zapretila z generalnim štrajkom, ako se pogodba ne razveljavi, ali da se on — namestnik — nikakor ni hotel spuščati v to zadevo, temveč vzel to vest edino le na znanje brez vsakega najmanjšega vpliva na katerokoli strani, ker to vprašanje po njegovem mnenju ne spada v delokrog politične oblasti, temveč v kompetenco sodišča. Da se stvar še natančneje razjasni, je namestnik v torek zopet povabil k sebi dr. Rybářa in obenem dr. Čimadorija. Dr. Čimadori je moral v navzočnosti dr. Rybářa izjaviti, da namestnik nikdar ni vplival na razveljavljanje pogodbe z „Dalmatio“. Dr. Rybář je nato pred namestnikom očitil in oštel dr. Čimadorija, da je grdo zlorabil namestnikovo ime in da je edino le on — Čimadori — kriv vsega, kar se je proti namestniku dogodilo. Dr. Čimadori je moral — osramočen kot lažnik — brez vsakega odgovora in v navzočnosti namestnika počrti ta in še razna hujša očitja. Ko se je stvar tako razjasnila, je poslanec dr. Rybář namestniku izjavil, da je sedaj očito, kdo je kriv, da se ga je od slovenske strani neopravičeno napadalo in se proti njemu demonstriralo. Z gospodom namestnikom je s tem stvar poravnana, ne pa z dr. Čimadorijem, z „Dalmatio“ in drugimi krivci. Poskrbelo se bo, da bo vsa to „lepo družbo“ v kratkem — glava bolela.

Topeni socialdemokratje v Trstu. Narodna delavska organizacija v Trstu je sklicala v ponedeljek večer javen shod železničarjev v Sokolsko dvorano tamošnjega „Narodnega doma“ v svrhu ustanovitve podružnice češko-slovenske zveze železniških uslužbenecv. Shoda se je udeležilo okoli 250 Slovencev in kakih 150 socialdemokratov pod vodstvom znanega „kačjega pastirja“ Kopača in dr. Solarja. Socialni demokratje so ob 8. korporativno prikorakali s svojega shoda, ki so ga poprej imeli v ulici „Boschetto“ in iz nemškega društva „Adriaperle“ via Boccaio. Sprva je vladal v dvorani mir. Tovariši Skalak je otvoril shod, rekoč, da bo vsakomur dovoljena beseda, ki se bo spodobno in mirno obnašal. Ali že tu zakliče socialdemokrat dr. Solar: „Mi zahtevamo, da se voli predsedstvo!“ Tovariši Skalak mu je odgovoril, da sklicuje shod pripravljani odbor češko-slovenske železničarske zveze, v imenu katerega predseduje shodu on sam. Dr. Solar vpije: „Mi ne bomo danes tukaj ubogali, ampak komandirali!“ Na te besede so pričeli vsi sodrugi rogoviliti in vpiti. Tovariši Skalak da besedo predsedniku N. D. O. dr. Mandiću, nakar so socialdemokratje vzdignili pravi hrup: žvižgali in kričali so na vse pretege. Nato je nastal pravi vihar in pravočisti pretep. Stolic so kar frčale po dvorani in ni bilo pet minut, ko so bili vsi rdečkarji — z več ali manj razbitimi glavami na trgu pred „Narodnim domom“. Bažali so tako, da so v grozni konfuziji razbili par šip. Tudi Kopač je bil prav po predpisih „nabunkan“, dočim je dr. Solar tako bažal — in to iz tiste telovadnice, v kateri je pred leti kot navdušen Slovenec telovadil — da v veži ni niti znal razločiti okna od vrat. Poliojski komisar dr. Trnovec, videč, da je v takem razburjenju shod nemogoč, je tega razpustil. Socialdemokratje so si nekaj časa „hladili“ razgore in nabite buče na trgu, potem pa bili od policije razgnani. Nekateri ranjeni so si poiskali pomoči na zdravniški postaji, Kopač je pa tekel v uredništvo „Piccola“, kjer je bilo potožil, kako so bili on in njegovi somišljeniki od Slovencev v „Narodnem domu“ tepeni. „Piccola“ je pa tudi grdo naglajal, sporodivši mu, da se je v Sokolski dvorani na sodruga streljalo, kar je pač grda in nesramna laž. — Slovenski železničarji so se po razpustitvi shoda zbrali v prostorih N. D. O., kjer se je vršilo zaupno sborovanje in ogorčen protest proti

dogovorjenemu socialdemokratskemu nasilju. Med socialdemokrati je bilo več Nemcev in Lahov, katere sta Kopač in dr. Solar nabrala v nemškem društvu „Adriaperle“ in v „rdečem domu“ ulice Boschetto, s namenom, da s pomočjo teh razkorej slovenski železničarski shod.

V tajni seji občinskega sveta ljubljanskega je župan omenjal lep napredek slovenskega gledališča. Mestnemu uradniku Ivanu Kalihu se je dovolila stalna upokojitev ter mu dal naslov ravnatelja. Raspisana služba asistenta mestne hranilnice se je podelila Avgustu Petriču. Stražniškim vodjem je imenovan nadstražnik Alojzij Slanovec, nadstražnikom Mihael Sitar, definitivnim stražnikom pa Mihael Stante. Bivšemu mestnemu uslužbenec G. se je spregledala disocijelnim potom naložena mu kazen, drugemu se sicer ni ugodilo, a sklenilo pomagati mu drugače. Mestnim otroškim vrtnaricam so se zvišali prejemki za 300 K. Prvim strojnikom pri vodovodni zajemalnici v Klečah je imenovan dosedanj drugi strojnik I. Zirovnik.

Imenovanje. Za uradnika pri centrali zavarovalnice privatnih uradnikov za Stajersko in Koroško je imenovan visokošolec Anton Sage-din. Oddati je še mesti dveh slovenskih poduradnikov.

Iz šolske službe. Zaradi bolezni je d. b. l. dopust učiteljica gđ. Marija Jeleno v Godoviču in pride na njeno mesto kot suplentinja absolvirana uč. kandidatinja gđ. Frančiška Maver. Zaradi bolezni je dobil dopust učitelj gosp. Josip Svetlič v Škofji Loki in pride na njegovo mesto bivša izprašana učiteljica suplentinja v Šmartnem pri Kranju gđ. Ljuboslava Orehek.

Iz finančne službe na Primorskem. Evidenčni eleve Kristijan Pertot je imenovan za evidenčnega geometra II. razreda v XI. čin. razredu, Rajko Reburek pa za finančnega kancelista tudi v XI. čin. razredu.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v petek se igra drugi velezabavna burka „Veleturist“, ki je zbujala pri premijeri toliko smeha.

Slovensko gledališče. Včeraj popoldne so igrali romantično dramo „Grof Monte Christo“. Pri ti predstavi je en del občinstva g. Ronovski sikel in celo žvižgal menda ker na ulici vedno nemški govori in hodi neprestano k nemškimi predstavam. Sicer je pa pri našem gledališču še nekaj takih neporabnih moči. Zvečer je bila na čast deželnim poslancom predstava opere „Zrinjski“. Gledališče je bilo sicer nabito polno, samo za poslaice rezervirana mesta so ostala prazna. Navzočni so bili samo dež. glavar Šuklje in poslanca dr. Pegan in Zupančič.

Za živeče ponesrečence vsled katastrofe v Italiji se po vsem svetu nabirajo darovi in se sestavljajo pomožni odbori v ta namen. Tudi ljubljanski župan g. Ivan Hribar je na včeraj dopoldne sklical v mestno dvorano na magistratu več gospodov, da bi se sestavil odbor z istim namenom. Odzvalo se je kakih 20 gospodov. G. župan je pozdravil udeležence in govoril o strašni potresni nesreči v Južni Italiji, koja nesreča je zahtevala več človeških žrtve kakor sploh kdaj kak potres. Sočalje za žrtve te katastrofe je po vsem svetu veliko in povsod se sestavljajo odbori, da z nabiranjem darov lajšajo bedo žrtvam, ki so ostale pri življenju. Ker je tudi Ljubljana leta 1895 čutila grozote potresa, se je zdelo županu potrebno, da bi se tudi v Ljubljani sestavil pomožni odbor in se izdal oklic na občinstvo, da bi darovalo za žrtve. Obč. svet ljubljanski je že daroval v ta namen 1000 K, ki jih izroči temu odboru, ki se ima osnovati. Gosp. lekarnar Piccoli se je ponudil, da sprejme blagajniški posel. Gosp. župan je prebral nato listo gospodov, ki so se priglasili v ta odbor: Piccoli, dr. Zarnik, župan Hribar, Faleschini, Grassi, polkovnik pl. Lukano, Hans Röger (poklicane: Prosim moje ime je Ivan Röger ml.), prof. Funtek, Röger st., Tenente, prof. Petkovešek, dr. Ivan Jenko, trgovec Perdan in trgovec Lilleg. — Odbor je imel takoj sejo in se konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen g. župan Ivan Hribar, za njegova namestnika gg. stavbenik dr. Faleschini in polkovnik pl. Lukano, za blagajnika g. lekarnar Piccoli in trgovec Röger st., za zapisničarja pa Ivan Röger ml. in prof. Petkovešek. Sklenilo se je, da se izda oklic na občinstvo za prispevke in da se raztegne delovanje odbora na vse slovenske dežele. Med odborniki se je takoj nabralo 715 K.

Častni večer. Svojemu veleaslušnemu koncertnemu pevovodji g. Mateju Hubadu priredi povodom Najvišjega odlikovanja pevskega zbor „Glasbene Matice“ nocoj v veliki zgornji dvorani „Narodnega doma“ častni večer, h kateremu se častilo odlikovaca in pri-

jatelji „Glasbene Matice“ vjudno vabijo.

Kne mož na Japonskem! V soboto zvečer 9. januarja točno ob osmi uri je odjadralo v japonsko mesto „Con Kin“ Na jadrnico vsa memo „Slovensko Filharmonijo“, društveni pevski zbor in kvartet „Glasbene Matice“. Sopotnikom priporočamo slabe obleke, ker udeležili se bomo vseh japonskih zabav. Ogle-damo si tudi japonsko čajarno in seveda tudi „Japonke“. Na trgu „Maki Skaki“ promenada in ples. Kdor še nima vstopnice, naj si jo takoj preskrbi pri trgovcu E. Skušku na Mestnem trgu, ter stane za celo noč samo 1 krono. Na svidenje v soboto zvečer! — Veselični odsek „Sokola I“

Savanski ples. V torek zvečer je bil v veliki dvorani „Narodnega doma“ Savanski ples, prva plesna prireditve v letošnjem predpustu v Ljubljani. Ples se je vršil pod pokroviteljstvom narodnih dam pod vodstvom gospe dr. Tavčarjeve, kateri je bil izročen krasen šopek in društveni trak. Dvorana je bila bogato okrašena z eksotičnimi rastlinami in emblemi društva „Save“. Istotako je bil vestibul ves v zelenju. Ples sam je bil zelo animiran. In kako bi tudi ne bil! Saj so bile plesalke ljubke gospodične in lepe gospe, plesalci pa vneti gospodje, ki so kakor tudi plesalke prinesli seboj dovolj živahnosti in veselja in dobre volje. Prvo in drugo kadriljo je plesalo po 40 parov pod vodstvom gosp. Esta. Do jutranjih ur je trajal ples ob zvokih godbe „Slov. Filharmonije“, ki je igrala dovršeno in žela za svoje igranje obilno aplavza. Damska darila sta izvršila gg. Birola in Gaspari zelo okusno, da so vzbujala splošno priznanje.

Z ozirom na napad na dr. Karlovača v Celju v „Slovenec“ od 5. januvarja nam poroča g. Smole, da ni res, da bi mu bil dr. Karlovšek vse prodal, ko je tirjal plačilo za delo, za katero je bil naprošen in je bil torej upravičen zahtevati to plačilo. Smoleta in obrt njegovega očeta, pri katerem je gosp. Smole le poslovodja, so da skušali uničiti ljubljanski nemčurji s pomočjo Tirolca in nemškutarja Mateliča, ki je najemal proti njemu nemškonaofionalne odvetnike.

Beračenje od hiše do hiše. Med ljudmi, ki so hodili letos od hiše do hiše in od vrat do vrat voščiti srečno novo leto, je bila tudi suflerka nemškega gledališča. Ta vrla ženska alihi na ime Ana Mahr. Obletavala je ljudi s čudovito vstrajnostjo in jim z nedosežno zgovornostjo vsiljevala listič, na katerem je poleg nekaj groznih verzov natisnjena tudi presnačilna izjava Kant je trdil, da ga ni nobenega praznega prostora na svetu, suflerka Ana Mahr pa je razdeljevala listič, na katerem je natisnjeno, da je njen žep popolnoma prazen in da je bil torej Kant v zmoti. Verjamemo sicer, da so pri nemškem gledališču različni žepi popolnoma prazni, ne samo žep podjetne Ane Mahr, toda vzlic temu ne poj-mimo, kako se je Ana Mahr drznila laisiti okrog Slovencev in f. h. tati pri njih. Saj je vendar dosti Nemcev in ti so vendar strašansko „nobil“ ljudje. Mici Kovaos, krepstna ljubimka se je vzlic svoji teatralni naivnosti pre-pričala, da je manufaktura v Ljubljani imenitna stroka; Irma Sennberk bi to lahko izpričala glede bačne stroke; Mici Baum bo pa to tudi potrdila, morda celo za več strok. Torej je res nepotrebno, da hodi nemška suflerka iskat milodarov okrog Slovencev.

Za žrtve katastrofe v Siciliji se daroval o. kr. priv. avst. kreditni zavod za trgovino in obrt 10 000 K.

Statistični podatki o tujškem prometu v Ljubljani leta 1908. Lansko leto je prišlo v Ljubljano 50.851 tujcev, kar je pač za naše razmere ogromno število, ker tujškega prometa do pred kratkim skoro poznali nismo. Dospelo pa je meseca januarja 3219 februarja 3403, marca 8904, aprila 3788, maja 4277, junija 4032, julija 4628, avgusta 5745, septembra 5505, oktobra 4592, novembra 4240 in decembra 3515 tujcev.

Nekaj podatkov o delovanju policijskega oddelka. Leta 1908 je bilo v policijskem oddelku ljubljanskega magistrata izdanih poleg različnih potrdil, spričeval itd. 435 delavskih knjig, 324 domovnic, 356 spričeval o lepem vedenju, 302 orožna lista, 285 potnih listov, 28 kroknjarskih dovolil, 27 legitimacijskih izkaznic, 1121 nakaznic za brezplačno dobavo zdravil ubožcem, 76 raznih produkcijskih dovolil, 107 spremnic za orožje in rastljinivo, 34 poselskih knjig, 1072 dovolil za zabavne prireditve, 109 oseb pa je bilo odpravljenih domov s blagovorno vožnjo.

Vsak vojaškotakani obveznik se ima tokom meseca januarja vsakega leta zglasti pri županstvu, v čigar območju ima svoje navadno, ali stalno bivališče. Ta zglastev se lahko opravi ob navadnih uradnih

urah ustmeno, ali pa pismeno s vporabo predpisane zglasilnega obrazca. (V Ljubljani v mestnem vojaškem uradu, „Mestni dom“, I. nadstropje, vrata št. 1.) Kdor zglastev opusti ali se prepomo zglasti, se kaznuje s globo do 50 K, v slučaju neistirljivosti pa s zaporom do 5 dni.

Šole v Spodnji Šiški so zaprli, ker imajo otroci šolskega sluge škrlatic. Ni znano, če se je pri drugih otrocih tudi pojavila škrlatica.

Obrtne vesti. Za predsednika pomožniške izpraševalne komisije misarske sadruga v Novem mestu je nameščen g. Vinko Umek, misarski mojster v Novem mestu, za njegovega namestnika pa g. Anton Peršina, misarski mojster v Ločni pri Novem mestu in sicer za dobo 3 let.

Za ranami je umrl 27letni fant Andrej Vrhovec iz Vrha v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji. Vrhovec je božične praznike praznoval s hudim pretepom, v katerem so ga tako zdelali.

Blajske jezere je zmrazilo popolnoma in je led čvrsto gladek — na kar opozarjamo drsalec.

Umrli je v Ilirski Bistrici v starosti 76 let rodoljubna gospa Frančiška Pavlina Lešnik roj. Batestin. N. v m. p.

Dekan in glavni župnik v Laškem trgu ob Juž. žel. je postal — po rajem dr. Žuži — stolni vikar v Maribor, dr. Fr. Kruljo.

Klub naprednih akademikov v Celju pridno nabira za „narodno zbirko“ ter je v ta namen že nabral odnoso do bil lepe vste. Le v Celju samem se je v dveh dneh nabralo nad 400 kron. Le tako naprej!

Ob glavnem zboru učiteljskega društva za celjski okraj dne 6. januarja v Celju je bil mnogoletni predsednik tega društva, nadučitelj Armin Gradišnik, imenovan za častnega člana temu društvu.

Živela slovenska zavednost. Kakor poroča kršč. soc. „Straža“ v Mariboru, sta pri ustanovitvi šulferajske podružnice v Podnu ob Milšt. jezuru na Koroškem nastopila kot govornika proti slovanstvu tudi župnika Trudič iz Treblin in Puchta. Prvi je tudi podružnični tajnik. Složno z njim je nastopal pastir Buchacher. Mislimo, da naša duhovščina nima nobenega vzroka, da ne bi delovala za družbo sv. Cirila in Metoda!

Resnici čast. Po informacijah iz dobro poučene strani ne odgovarja resnici, da bi bil g. A. Jakic, urednik „Slovenske Misl“ v Trstu, kdajkoli v svojem listu napadal Slovence zlasti pa ne v zadnjem času. Prelistali smo zadnje številke „Slovenske Misl“ ter se prepričali, da ni najti v njem nobenega kakršnegakoli napada na Slovence. Konstatujemo to, ker nečemo nikomur delati krivice.

Poskušev vlom. V skladišču trgovine usnja Cantoni & Co. v Trstu so neznan tatovi hoteli navrtati železno blagajno, a so jih o pravem času prepoznali.

Mrtveca so potegnili iz morja v tržaški luki. Njegove identitete še niso mogli dognati.

Zastrupila se je v Trstu 44-letna vdova Marija Košuta.

Pet letnikov ušlo. Iz vojaških zaporov v veliki vojašnici v Trstu je ušlo pet letnikov. Iščejo jih povsod, a doslej jih še niso mogli dobiti.

Dela išče 1 pekovski pomočnik, 1 strojnik. Javiti „Narodni delavski organizaciji“ v Ljubljani, Selenburgove ulice 6, I.

Današnji list ima prilogo „Kmetovalec“, ki ga izdaja o. kr. kmetijska družba za Kranjsko.

Z lopato po glavi. Danes dopoldne je vsled nekega prepira udaril delavec Peter Božič, rojen 1853. l. v Pirničah in pristojen v Šmartno z lopato po glavi svojega sodelavca Antona Dolence in mu prizadjal težko telesno poškodbo. Dolencea so morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Karambol. Ko je predvečerašnjim po Poljanski cesti peljal voz cestne električne železnice, je na tiru pred njim peljal Ivan Ahlin z enovpreženim konjem prazen mesarski voz. Vkljub temu, da je voznik dal pravočasno z zvoncec znamenje, se je Ahlin prepozno umaknil in je električni voz zadel v njegovega s tako silo, da se je pri konjski opravi pretrgala prsna veriga. Pri tem je bil poškodovan tudi električni voz.

Zasledovani tat aretovan. Predvečerašnjem zvečer je bil v neki hiši v Prešernovih ulicah zasačen 52letni agent Ivan Kapus, rodom iz Kamne gorice, ko se je ravno hotel vtihotapiti v neko stanovanje. Poklicani stražnik je Kapusa aretoval. Aretovane išče orožništvo na Bledu radi tatvine srebrne ure. Oddali so ga sodišču.

Izgnubljeno najdeno. Zena skladiščnega mojstra Katarina Varšekova je izgubila črn predpasnik. — Vdova Regina Antosevič je izgubila prost bankovec za 10 K. — Čev-

ljarski pomočnik Peter Kolenicky je izgubil klobuk in palico. — Posestnikov sin Ivan Šusteršič je našel zlat prstan.

Delavsko gibanje. Iz južnega kolodvora se je predvečerašnjim odpe-ljalo v Ameriko 17 Slovencev, 4 Hrvat in 53 Macedoncev.

Slovenski visokošolci vabijo vse Slovenke in Slovence na manifestacijski shod za slovensko vseučilišče, ki bo v nedeljo, 10. januarja t. l. ob polu 11 dopoldne v veliki dvorani hotela „Union“ (vhod s Frančiškanskih ulic.)

DNEVNI RED:

1. Anarhija na avstrijskih nemških univerzah.
2. Slovensko vseučiliško vprašanje.
3. Slovenske vseučiliške zahteve.

Manifestirajte z obilno udeležbo za upravičene slovenske zahteve!

Sklicatelji.

Drobne novice.

— **Železniška nesreča.** Med Milanom in Bolonjo je nočni brzovlak trčil v tovorni vlak. Več vozov je bilo popolnoma razdejanih. Par potnikov je bilo ubitih, več oseb pa težko ranjenih.

— **Potopljen parnik.** Ruski parnik „Svjatoslav“ je na potu iz Novorozijska v Tuapse trčil v neki grški parnik in se potopil. 34 oseb je utonilo, rešile, so samo štiri.

— **Potres v Ameriki.** V New Yorku in Filadelfiji so te dni čutili precej močan potres. Poškodovanih je bilo več hiš, večja nesreča pa se ni prigodila.

Potres v Južni Italiji.

General Mazza, vladni komisar v Mesini, je brzojavil ministrskemu predsedniku, da so v torek rešili izpod razvalin še deset oseb. V celem so sedaj rešili 2300 oseb. Zadnje dni so pokopali okrog 2000 mrtvecev. Vrednostne papirje denarnih zavodov „Banca d' Italia“, „Banca commerciale“, „Navigazione generale“ in „Societa veloce“ so spravili na varno. 181 jetnikov, ki so jih radi izvršenih zločinov po proglasitvi izjemnega stanja zaprli, so odposlali v Palermo. Poštne brzbojavne in železniške zveze s Palermom in Neapljem so zopet urejene. 10.000 mornarjev in vojakov je v Mesini na delu, da pokopavajo mrljice. Nadškof in duhovniki hodijo med razvalinami okrog, da tolažijo ljudstvo in blagoslavlajo mrtvece pri pokopu. V torek ponoči so lopovi zanetili požar, da bi vsled tega nastalo zmedo izkoristiti. Več nego 100 oseb, ki so po razdejanem mestu plenili, so ustrelili.

V komercialni banki je izginil skoro ves zlati zaklad; v kleti so našli obloke treh jetnikov, iz česar se sklepa, da so zaklad oropali. Od imetja te banke so našli samo še 20 milijonov. — Pod razvalinami neke razdejane hiše v Palmi se je doigrala strašna drama. Pod zidovjem je bil pokopan hišni posestnik in dva njegova ovčarska psa. K njemu se je ponoči priplazil neznan tat, hotel ga oropati. Mož ga je prosil, naj ga reši, a ker ta o rešitvi ni hotel ničesar vedeti, marveč je zahteval samo denar, je mož v svojem obupu naščeval psa na tatu, ki sta ga dobesedno raztrgala. Posestnika so kasneje rešili.

V sobi neke podrte hiše so našli 12letno deklico in njenega brata. Deklica je sebe in brata hranila s kavo in limonado.

V Mesini se potresni sunki še vedno ponavljajo. V torek so čutili zopet dva silna potresna sunka, ki sta povzročila med narodom silno paniko.

Književnost.

— **Gasliki koledar** za navadno l. 1909. Sestavil Franc Ks. Trošt, svetni tajnik. Založil odbor vse prostovoljnih gasilnih društev. Poleg koledarske vsebine obsega knjižico več primernih strokovnih člankov. Cena 50. vin.

— **Prvi slovenski blok-koledar** in zapisnik. Narodna in rodoljubna

"Slovenska knjigarna in papirnica" g. J. Gorenjca v Trstu (ul. Valdivivo 40) je izdala v svoji zalogi prvi slovenski združeni blok koledar in zapiski, kakoršnjega potrebo smo že davno čutili. Ta koledar je kaj praktičen: more se ali obesiti, ali postaviti na mizo. Razen tedenskih listov ima vsakodnevne lističe za trganje, a na koncu razne praktične tablice. Izdelan je koledar solidno in ukusno a tudi glede cen more konkurirati s sloniimi italijanskimi in nemškimi izdaji. — Gosp. Gorenjec je namenil darovati 5% bruto skupila za ta koledar naši družbi sv. Cirila in Metoda. Toplo priporočamo to koristno in krasno izdanje kakoršnjega treba vsaka slovenska hiša, posebno pa trgovci. Slovenski blok koledar se more dobiti po vseh slovenskih knjigarnah. Stane le 1 K 20 v.

Telefonska in brzojavna poročila.

Baron Bienenrth pri cesarju.

Dunaj, 7. januarja. Danes opoldne je cesar sprejel v posebni avdijski jeni ministrskega predsednika barona Bienenrtha. Avdijsca je veljala istemu vprašanju, radi katerega je bil pri cesarju tudi dr. Wekerle.

Krščanski socialci proti kartelni banki.

Dunaj, 7. januarja. Krščansko-socialna stranka razglša, da z načelnega stališča odklanja takozvano kartelno banko.

Pogajanja o bančnem vprašanju.

Dunaj, 7. januarja. Uradno se razglša, da se med obema vladama zopet prične pogajanja o bančnem vprašanju. Najprej bodo imeli posvetovanje obojestranski referentje in šele potem se prične pogajanja med vladama.

Hrvaški ban v Pešti.

Budimpešta, 7. januarja. Hrvaški ban baron Rauch je dospel semkaj in imel dopolne konferenco z ministrskim predsednikom dr. Wekerlom in hrvaškim ministrom Josipovičem. V nekaj dneh potuje ban na Dunaj, da čestita cesarju k novemu letu.

Spopad na črnogorski meji.

Mostar, 7. januarja (Poseb. brz. "Slov. Nar.") V bolnici v Trebinju so te dni prepeljali štiri ranjene vojake, izmed katerih bodo naibže trije umrli na ranah. Ranjeni vojaki so iz 4. takozvanega "deutschmeister" polka, ki se rekrutira z Dunaja. Ranjeni so bili pri patroliranju na črnogorski meji pri Kozioi. Pri patroliranju je njihova četa iz nevednosti prekorajila mejo, kjer so jo napadle črnogorske obmejne straže. Na črnogorski strani baje ni bil ranjen nihče.

Srbski prostovoljci iz Amerike.

Belgrad, 7. januarja. (Posebna brz. "Slov. Nar.") Semkaj sta dospela dva odposlanca ameriških Srbov, da obvestita odbor za narodno obrambo, da je v Ameriki več tisoč srbskih prostovoljcev pripravljenih, da na prvi glas o vojni prihite na bojišče.

Pogajanja med Avstro-Ogrsko in Turčijo.

Carigrad 7. januarja. Po barmških praznikih se znova prične pogajanja med Turčijo in Avstro-Ogrsko. Bojot avstrijskega blaga na Turškem se vedno bolj širi.

V. Makiakov na potu med Jugoslovane.

Petrograd 7. januarja. (Poseb. brz. "Slov. Nar.") Znani ruski politik in poslanec v gosudarstveni dumi Vladimir Makiakov je včeraj odpotoval na Zapad. Posetil bo v informativne svrbe Srbijo, Bosno in druge jugoslovanske zemlje. Na svojem potovanju pride tudi v Ljubljano. Iz Ljubljane odide v Trst in od tamkaj v Italijo.

Trgovina z voznimi listki.

Berolin 7. jan. Iz Vilne poročajo, da so prišli na sled družbi, ki je trgovala z železniškimi voznimi listki. Država je oškodovana za več tisoč rubljev.

Šah proti ustavi.

Berolin 7. jan. Iz Teherana javljajo, da je šah izdal manifest, v katerem izraža svojo trdno voljo, odpraviti konstitucijo.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Ustna voda

"EUODIN"

Specijalite za kadičce.

Glavna zaloga lekarna 4813 3

Uh. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Serg mijo
belo in nožno.

Žitne cene v Budimpešti
Dne 7. januarja 1909

Pšenica za april 1909	za 50 kg K 12 68
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K 11 87
Rž za april	za 50 kg K 10 12
Koruza za maj	za 50 kg K 7 24
Oves za april	za 50 kg K 8 63

Ekst. v. Nespremenjeno

Meteorološko poročilo.

Januar	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5. 9. zv.	748.9	-9.6 sl	jahod		jasno
6. 7. zv.	748.2	-10.0 sl	anod		megla
2. pop.	746.5	-3.9 brezvetr.			oblačno
9. zv.	743.7	-2.8			
7. 7. zv.	742.0	-1.9 sl jvzhod			
2. pop.	742.1	0.0 sl jvzhod			

Srednja včerašnja in predvčerašnja temperatura -3.3° in 5.6° norm. -2.7 in -2.7 Padavina v 24 urah 0.0 mm. in 0.0 mm

Potnike

za vso Avstro-Ogrsko sprejme pod provizijo renomirana dragotinarska (umetna) kartonažna tvornica.

Ponudbe pod "Kartonaže 314" na inšercijsko kancelijo Jan Grégr v Pragi, Jindřišská ulice 19.

prođajalka
z večletno prakso špecerijske stroke za fino trgovino v Ljubljani. 152-1
Ponudbe na glavno pošto Ljubljana pod "500".

Gostilna
"Pri Bobenčku" na Glincah
z novo urejenimi prostori, acetilensko razsvetljavo in lepim vrtom s koncesijo vred se odda zaradi bolezni takoj ali pozneje v najem.

Istotam se odda tudi prodajalnica, več staroravaj in delavnica.

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 408-42

prođajalka
z večletno prakso špecerijske stroke za fino trgovino v Ljubljani. 152-1
Ponudbe na glavno pošto Ljubljana pod "500".

stanovanje
za mirno stranko brez otrok, obstoječe iz treh večjih sob in pritlikami za februarjev oziroma majev termin. 151-1
Ponudbe na upravništvo "Slov. Naroda" pod "Prijazno stanova. je".

Zahtevajte zastoj
in franko moj veliki, bogato ilustrirani katalog s preko 800 slikami vseh vrst nikljastih, srebrnih in starih ur, dalje vseh vrst solidne zlatnine in srebrnine, glasbil jeklenega in usnjatega blaga, kadilnih priprav itd. po izvirnih 3705 24 tvorniških cenah

Nikljasta ura remontoarka	K 3.50
Sistem Roskopf pat.	4.-
Švicarska izvirna Roskopf pat.	5.-
Registr. Adler Roskopf nikljasta remontoarka na sidro	7.-
Goldinasta remontoarka s kolešjem "Luna" in dvojnimi pokrovc	9.-
Srebrna remont s kolešjem "Gloria" odprto Srebrna remontoarka z dvojnimi i okrovc	8.40
na vzmet, 15 gr teže	2.60
Ruska tulska nikljasta remontoarka s kolešjem "Luna" K 1.50, ura s kukavico K 8.50, budilnica K 2.90, kuhinjska ura K 3.-, Schwarzwaldska ura K 2.50.	
Za vsako uro 3 leta pismenega jamstva. — Zamenjena dovoljena ali denar nazaj.	
Prva tvornica za ure Ivan Konrad, s. kr. dvorni dobavitelj. Most št 687, Češko.	

Širom znani ter jako dobro obiskovani
hotel
pri Zlatem levu
v Kanalu ob Bohinjski železnici
se odda 150-1
s 1. februarjem 1909 z vso opravo na račun.

Pogoji ter promet se izve pri lastniku A. Krizničju v Kanalu.

!! Čudite se !!
4 pari čevljev za samo K 6.90
Zaradi nakupa ogromnega števila obutvi se bode samo kratak čas oddajalo po tej sramotno nizki ceni: 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove z močno zbitimi, jakimi podplati s posebno finim usnjem obšitih, velecgaatni najnovejša oblika in močni. Velikost na cm ali po številkah. Val štirje pari stanejo samo 6.90 K. Pošilja se po poštne povzetju. Zamenjena dovoljena, tedi denar brez neprikl nazaj. 149
L. Zweig, Krakov 50/20.

Rado Predalič
c. kr. davčni asistent
Uilma Predalič roj. Gangl
poročena.
U Metliki, 7. januarja 1909. 153

Specijaliteta modnih telovnikov.
Frak, smoking in salonske obleke za gospode so do najfinejše izvršitve v veliki izbiri v zalogi, kakor so tudi v zalogi suknene bele in crem in svilnate bluze in krila za dame
Čudovito nizke cene!
"Angleško skladišče oblek" O. Bernatovič
Ljubljana 234 Mestni trg 5.

Izveleček iz voznega reda.
Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)	Prihod v Ljubljano (juž. žel.)
7:05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.	6:56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržič.
7:07 utraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8:34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfova, Grosuplja.
8:26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	11:22 predpoldne. Osebn. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic, Tržič.
1:38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.	2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfova, Grosuplja.
7:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	4:13 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic, Tržič.
8:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	6:50 večer. Oseb. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenic.
7:10 večer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8:37 večer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfova, Grosuplja.
7:35 večer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	8:45 večer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic, Tržič.
9:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).	11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7:28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
7:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7:10 večer. Osebn. vlak v Kamnik.
9:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

Prihod v Ljubljano drž. kolodvor:
6:46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10:59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6:10 večer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9:59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v uradni avstrijskem času.)
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Od 25. decembra do 25. januarja
prodajam na svojih prostorih
v šolskem drevoredu poleg jubilejnega mostu

Prima slanino
brez kožofod prašičev iz lastnih pitallšč

I. vrste	kg kron 1.50
II. "	" " 1.30

Meso istih prašičev:

I. vrste	kg kron 1.40
II. "	" " 1.20

Elia Predovič.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu.
Del. glavica K 3.000.000. Stritarjeve ulice št. 2. Rezervni fond K 300.000.
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račna ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %
Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.